

Brochure

**Wat is
Nederlands Gereformeerd?**

Nederlands Gereformeerde Kerk
Voorthuizen/Barneveld

Niets uit deze brochure mag - op welke wijze dan ook - worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming.

Neem hiervoor contact op met de scriba (scriba@ngkvoorthuizenbarneveld.nl).

of

NGK Voorthuizen/Barneveld

Postbus 193

3780 BD Voorthuizen

© april 2002

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Feiten en cijfers	5
3. Samenwerking.....	6
4. Geschiedenis.....	9
5. Nederlands Gereformeerd Vandaag	13
6. Onze gemeente	15

1. Inleiding

U bent korter of langer geleden lid geworden van de Nederlands Gereformeerde Kerk van Voorthuizen/Barneveld. Via het jaarboekje van onze gemeente, via het kerkblad, via gesprekken met gemeenteleden of op langs andere wegen bent u vast al wel het een en ander te weten gekomen over het reilen en zeilen van onze gemeente. Toch merken we van tijd tot tijd dat nieuwe gemeenteleden, vooral als ze uit een andere kerk komen, zich afvragen, wat dat nu eigenlijk is: Nederlands Gereformeerd, en wat die Nederlands Gereformeerde Kerken nu precies voor kerken zijn. Die vragen

rijzen bijvoorbeeld als er wordt gebeden voor de Landelijke Vergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken, als in het kerkblad een verslag staat van de Regionale Vergadering of als er wordt gecollecteerd voor de predikantsopleiding of voor allerlei instellingen en organisaties binnen de

Nederlands Gereformeerde Kerken.

Op dat soort vragen proberen we in deze uitgave in kort bestek antwoord te geven: niet uitputtend, maar in hoofdlijnen. En 'en passant' komen er ook nog een aantal onderwerpen over onze gemeente aan de orde, waarvan het goed is dat u er iets van af weet. Zaken die voor mensen die al veel langer lid zijn van onze gemeente, vaak min of meer bekende kost zijn, maar die voor nieuwe gemeenteleden veel minder vanzelfsprekend zijn.

We vertellen straks allereerst iets over het landelijke kerkverband van de Nederlands Gereformeerde Kerken; daarna staan we stil bij een aantal belangrijke gebeurtenissen uit de geschiedenis van deze kerken, om uiteindelijk uit te komen bij het leven van onze plaatselijke gemeente. Omdat dáár het hart van de kerk klopt, is het goed in deze inleiding er alvast in het kort iets over te zeggen.

De Nederlands Gereformeerde Kerk van Voorthuizen/Barneveld wil een kerk van Jezus Christus zijn. We hebben een hele geschiedenis achter ons, die medebepalend is voor onze identiteit: voor waar we als kerk voor staan en wat we willen zijn. Maar het belangrijkste wat van de kerk te zeggen valt, is dit: dat we door Gods genade geroepen zijn tot het geloof in de Drie -enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest. Voor de inrichting van ons kerkelijk leven is bepalend dat we de bijbel ontvangen als Gods Woord om ons geloof en ons leven daarnaar te richten, om ons te bemoedigen en te vermanen. Ieder die één met ons is in het christelijk geloof zoals dat in Gods Woord wordt geopenbaard en zoals dat samengevat wordt in de Apostolische Geloofsbelijdenis, is welkom om met ons dat geloof te belijden en te beleven.

Als Nederlands Gereformeerde Kerken vinden wij onze eenheid en de grond van ons samengaan in het belijden van de waarheid van de Heilige Schrift, zoals die in de drie Formulieren van Enigheid is uitgedrukt.

We hopen dat deze uitgave niet alleen zinvol is voor het groeiende aantal leden van onze gemeente dat afkomstig is uit andere kerken, maar ook voor de jongere generatie die vaak van de geschiedenis en van hoe het er in onze kerken aan toe gaat, niet echt op de hoogte is. We spreken de wens uit, dat u of jij door deze uitgave onze kerk beter leert kennen en dat mede daardoor de band met de kerk versterkt zal worden.

2. Feiten en cijfers.

Eerst maar eens wat cijfers en feiten. De Nederlands Gereformeerde Kerken tellen bij elkaar ruim 32.000 leden, waarvan ruim 20.000 belijdende leden en zo'n 11.000 doopleden. Daarmee behoren we tot de kleinere kerkgenootschappen in Nederland. De Nederlands Hervormde Kerk en de Rooms-Katholieke Kerk tellen elk een paar miljoen leden; de Gereformeerde Kerken ca. 725.000, de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) 125.000 en de Christelijke Gereformeerde Kerken 73.000 leden. Onze kerken groeien heel licht; elk jaar komen er landelijk ca. 200 leden bij.

Er zijn in ons land in totaal 91 Nederlands Gereformeerde kerken; de meeste daarvan liggen in het middelste deel van ons land: Overijssel, Gelderland, Utrecht en Zuid-Holland en in Noord-Holland; in deze provincies woont 93% van de Nederlands Gereformeerde kerkleden. In de drie noordelijke en de drie zuidelijke provincies zijn maar weinig kerken: vijf in het noorden en vier in het zuiden.

De gemeenten variëren sterk in grootte: de kleinste is de Havenkerk van 's-Gravenhage-C met 50 leden, de grootste is de kerk van Kampen met ruim 2200 leden.

Onze gemeente behoort tot de grotere gemeenten: er zijn zeven kerken groter dan de onze en 83 kleiner.

Onze kerken kennen ca. 80 predikanten die aan gemeente verbonden zijn; sommige gemeenten hebben meer dan één predikant, sommige predikanten dienen meer dan één gemeente. Er zijn 25 gemeenten die op dit moment geen eigen predikant hebben; ze zijn, zoals dat heet, vacant; sommige van deze gemeenten zijn te klein om een eigen predikant te onderhouden, andere zijn bezig met beroepingswerk. Een aantal predikanten is werkzaam in de zending of als legerpredikant. Verder zijn er 45 emeritus-predikanten: predikanten die niet meer aan een gemeente verbonden zijn; 'emeritus' betekent letterlijk 'uitgediend'; meestal gaat het daarbij om predikanten die op 65-jarige leeftijd 'met pensioen' zijn gegaan; velen van hen gaan overigens nog regelmatig in de kerkdiensten voor.

Veel meer informatie over onze kerken vindt u in het Informatieboekje van de Nederlands Gereformeerde Kerken (in de wandeling 'het blauwe boekje' genoemd) met allerlei gegevens (adressen, telefoonnummers etc.) over alle plaatselijke kerken: goed om meer te weten te komen over onze kerken of om te weten, waar u naar de kerk kunt, als u ergens in Nederland met vakantie bent. Het verschijnt jaarlijks in april en kost rond de 10 euro. Veel informatie (zowel over landelijke zaken als over een aantal plaatselijke kerken) kunt u ook op Internet vinden op de site van onze kerken: www.ngk.nl. Binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken bestaat één landelijk verschijnend blad: Opbouw. Het verschijnt elke twee weken en uit de artikelen, bijbelstudies etc. krijgt u een goed en gevarieerd beeld van de Nederlands Gereformeerde kerken. Een jaarabonnement kost ca. 35 euro.

Het administratie-adres is:

administratie Opbouw

Droogoven 7

3961 EW Wijk bij Duurstede

e-mailadres: adm.opbouw@ngk.nl

3. Samenwerking

Kerkverband

De 91 kerken waarvan hierboven sprake was, vormen met elkaar het kerkverband van de Nederlands Gereformeerde kerken. Ze doen dat in het besef dat God hen in de loop van de kerkgeschiedenis, dwars door allerlei moeiten heen, bij elkaar heeft gebracht en gehouden, en in de overtuiging dat ze niet zonder elkaar kunnen. Om elk misverstand te voorkomen: Het h art van de kerk klopt in de plaatselijke gemeente: daar waar elke zondag het Woord van God wordt verkondigd, waar Doop en Avondmaal worden bediend, waar de lof van God wordt bezongen, waar gemeenteleden elkaar opzoeken, ondersteunen, vermanen en bemoedigen, waar hulp wordt geboden, ook aan mensen buiten

de gemeente, en waar van de Here Jezus wordt verteld aan hen die Hem niet kennen. De plaatselijke gemeente van Jezus Christus is het hart van de kerk.

Maar tegelijk is er het diepe besef dat de kerken die van Hem zijn, elkaar nodig hebben: om elkaar dicht bij het Woord van God en de leer van Christus te houden, en om al die dingen samen te doen die een plaatselijke kerk nu eenmaal niet alleen kan doen.

Regionale vergadering

De kerken werken allereerst samen in regionaal verband. De kerken in een bepaalde regio (in andere kerkverbanden heet dat een classis) komen minstens tweemaal per jaar samen, meestal op een avond, in een *regionale vergadering* voor alle zaken van gemeenschappelijk belang. Ze vragen advies aan elkaar over moeilijke onderwerpen die in hun gemeenten spelen en waarvoor ze graag de hulp en wijsheid van de andere kerken in de regio inroepen (bijv. over de omgang met randkerkelijke gemeenteleden). Ook wisselen ze ervaringen uit over zaken als jeugdwerk, catechese, liturgie, asielzoekers, evangelisatie e.d.; daarmee wordt voorkomen dat elke gemeente opnieuw het wiel probeert uit te vinden en kan geprofiteerd worden van wat elders is ontwikkeld of beproefd. Ook worden de zaken doorgesproken die in landelijk verband aan de orde zullen komen. Onze gemeente vormt samen met de Nederlands Gereformeerde kerken van Ermelo, Nunspeet, Hattem, Heerde, Wezep, Wapenveld en Zalk en Veecaten de regio Harderwijk.

Landelijke Vergadering

Onderwerpen die typisch van landelijke betekenis zijn, worden besproken en beslist door de *Landelijke Vergadering* (het best te vergelijken met de synode in andere kerkverbanden). Die komt eenmaal in de drie jaar bijeen en bestaat uit afgevaardigden van de 12 regio's die de Nederlands Gereformeerde kerken kennen; elke regio zendt in principe vier afgevaardigden naar de Landelijke Vergadering (afgekort LV). Anders dan de synodes van andere kerken die soms weken achtereenvolgens vergaderen, vergadert de Landelijke Vergadering op zaterdag, ongeveer eenmaal per drie weken. In 2007 werkt de laatste Landelijke Vergadering van Zwolle in acht zittingsdagen van februari t/m juni zijn agenda af.

Tot de onderwerpen die op zo'n Landelijke Vergadering aan de orde komen, behoren:

- de contacten met andere kerken in binnenland (zoals de Christelijke Gereformeerde kerken en de Gereformeerde kerken Vrijgemaakt) en buitenland;
- de opleiding van nieuwe predikanten;
- de financiële steun aan kleine kerken die zonder hulp van andere kerken geen eigen predikant kunnen onderhouden;
- uitzendingen van kerkdiensten voor radio en televisie;
- contacten met de overheid over de geestelijke verzorging van militairen, in gevangenissen, ziekenhuizen etc., maar ook over belastingzaken, belangrijke ethische onderwerpen e.d.
- de vertegenwoordiging van de Nederlands Gereformeerde kerken in andere organisaties zoals de Stichting Evangelie en Moslims, het werk (samen met een groot aantal andere

kerken) aan een nieuw Liedboek voor de Kerken, het werk van het Nederlands Bijbelgenootschap aan een nieuwe bijbelvertaling etc.

Akkoord van Kerkelijk Samenleven

Besluiten van regionale en landelijke vergaderingen worden bij meerderheid van stemmen genomen; maar voordat een zaak door stemming beslist wordt, wordt er altijd eerst naar overeenstemming gestreefd. Het is immers goed om een zo groot mogelijk draagvlak voor besluiten te hebben. Als dat niet lukt, kan het ook goed zijn om nog geen besluit te nemen en samen als kerken te wachten tot God duidelijk zal maken, welke weg er gegaan moet worden. Zo staat het in het *Akkoord voor Kerkelijk Samenleven* (afgekort, het AKS): de kerkorde van de Nederlands Gereformeerde kerken. Dat AKS bevat een aantal bijbelse principes voor het samenleven van de kerken, alsmede een aantal afspraken die de kerken gemaakt hebben om de zaken goed te laten verlopen.

Een voorbeeld daarvan is de afspraak dat, als iemand predikant wil worden, hij eerst door de regionale vergadering waartoe zijn gemeente behoort, wordt onderzocht op leer en leven: is de leer die hij brengt de leer van de Heilige Schrift, stemt hij in met de gereformeerde belijdenisgeschriften en heeft hij een christelijke levenswandel? Later, als hij een beroep heeft aangenomen naar een kerk in het land, gebeurt dat nog een keer, en wel door de regionale vergadering waartoe de kerk behoort waar hij predikant wordt. Op die manier bewaken de kerken de toegang tot de kansel: daarop is alleen plaats voor predikanten die betrouwbare dienaren van Gods Woord zijn en aan wie om die reden de zorg voor de gemeente van Christus kan worden toevertrouwd.

De tekst van het AKS, dat met veertig artikelen veel beperkter van omvang is dan de kerkordes van de meeste andere kerken (omdat de Nederlands Gereformeerde Kerken zo veel mogelijk zaken overlaten aan de plaatselijke kerken), is op Internet op de NGK-site www.ngk.nl te vinden.

Predikantsopleiding

De Nederlands Gereformeerde Kerken hebben in 2004 besloten tot het oprichten van een eigen predikantenopleiding die verplicht is voor hen die predikant willen worden in de NGK en na 1 september 2005 met de theologiestudie zijn begonnen. De NG-Predikantenopleiding (NGP) is een kerkelijke opleiding die aanleunt tegen die van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Het NG-programma is ongeveer 20% van het totale opleidingsprogramma.

Studenten die predikant in de NGK willen worden, kunnen zich als student inschrijven bij de Theologische Universiteit in Apeldoorn (TUA), volgen het studieprogramma van de TUA en krijgen daarbij vrijstellingen die in omvang overeenkomen met de omvang van het NGP-programma.

De Nederlands Gereformeerde kerken kennen een eigen Nederlands Gereformeerde predikantenopleiding (NGP). De NGP is een kerkelijke opleiding die aanleunt tegen die van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Apeldoorn. Het NG-programma is ongeveer 20% van het totale opleidingsprogramma en wordt hoofdzakelijk verzorgd door de kerndocenten (tevens predikant in de NGK) Bronsveld, Van der Dussen, Scheffer en Dekker. Tot de vorming van de NGP is door de Landelijke Vergadering van de NGK in 2004 besloten. Daarnaast bestaat het Nederlands Gereformeerd Seminarie dat door een aantal kerken wordt ondersteund.

Zelfstandigheid

De Nederlands Gereformeerde Kerken leggen veel nadruk op de zelfstandigheid van de plaatselijke kerk. Daarom worden veel zaken plaatselijk beslist (bijv. over wat er in de kerkdiensten wordt gezongen) en niet landelijk geregeld; dat leidt er toe dat er in de praktijk nogal wat verschillen zijn tussen de diverse plaatselijke Nederlands Gereformeerde kerken. Die verschillen geven onderling weinig spanning, omdat de kerken beseffen dat de eenheid die ze hebben in Jezus Christus, in het willen luisteren naar Gods Woord en in het blijven bij de leer die naar het Woord is, ver uitgaat boven de verschillen die er soms zijn.

Regionale of landelijke vergaderingen zijn niet de baas in de kerk; het gezag in de plaatselijke gemeente berust bij de ambtsdragers die God in zijn gemeente heeft geroepen om de gemeente te leiden bij het licht van zijn Woord, en die samen de kerkenraad vormen. Daarvan wordt niets afgedaan door het feit dat de kerken in het AKS met elkaar hebben afgesproken, dat ze besluiten die door de regionale en landelijke vergaderingen genomen worden, zullen bekrachtigen en in de onderlinge liefde zullen nakomen. Daar is uiteraard een grens aan: als een plaatselijk kerk van oordeel is dat zo'n besluit in strijd is met het Woord van God of met de in het AKS gemaakte afspraken, of als zo'n kerk er van overtuigd is dat zo'n besluit niet 'tot heil' van de eigen gemeente is, dan hoeft ze zo'n besluit niet uit te voeren, beter gezegd: dan mag ze zo'n besluit niet uitvoeren. De goede weg is dan om daarvan aan de zusterkerken rekenschap af te leggen en ernaar te streven dat dat besluit op een volgende Regionale of Landelijke Vergadering wordt veranderd.

Er is een handvol Nederlands Gereformeerde kerken die in 1982, toen het AKS werd vastgesteld, daartegen hebben gestemd en zich er formeel niet aan gebonden achten. Maar in de praktijk werken die kerken regionaal en landelijk volledig en volwaardig samen met de andere Nederlands Gereformeerde Kerken.

Zending en hulpverlening

Het zendingswerk van onze kerken vindt hoofdzakelijk plaats in Zuid-Afrika. In KwaZulu-Natal werken enkele zendelingen namens de kerk van Kampen; ook onze gemeente steunt samen met de kerken in Noord- en Oost-Nederland dit zendingswerk dat in de afgelopen jaren door de Here gezegend is: door de prediking van het Evangelie van Jezus Christus zijn veel mensen uit de duisternis van het heidendom naar het licht van het evangelie getrokken. Tot op de dag van vandaag gaat de Evangelieprediking in KwaZulu-Natal gepaard met medische zorg, onderwijs etc. Elders in dit deel van Zuid-Afrika werkt nog een drietal zendelingen die vooral door de Nederlands Gereformeerde kerken in West- en Midden-Nederland worden gesteund.

Dit zendingswerk in KwaZulu-Natal bevindt zich in een proces van ingrijpende veranderingen: de zeggenschap zal in de toekomst veel minder dan totnogtoe liggen bij de Nederlandse kerken die in Zuid-Afrika zending drijven, maar bij de zelfstandige Zuid Afrikaanse kerken met hun kerkenraden die uit het zendingswerk zijn ontstaan en die aan de Nederlandse kerken om assistentie vragen bij de uitbreiding en opbouw van hun gemeenten.

Via de Nederlands Gereformeerde Kerk van Rijswijk wordt steun gegeven aan christenen in Spaanssprekende landen voor bijbelvertaling, gereformeerde lectuur e.d.

De Vereniging Oost-Soemba geeft steun aan de Evangelieverkondiging en ontwikkelingswerk op Oost-Soemba in Indonesië.

De Stichting Evangelische Toerusting Afrika ondersteunt de opleiding van predikanten en evangelisten in Bangui (Centraal Afrikaanse Republiek), Butare (Rwanda) en Canning (India). Predikanten uit de Nederlands Gereformeerde Kerken worden voor een aantal weken of maanden door hun gemeenten afgestaan om aan deze opleidingen te doceren.

In veel plaatselijke Nederlands Gereformeerde kerken worden kerkleden ondersteund die zendings- of ontwikkelingswerk verrichten voor geloofszending of een hulpverleningsorganisatie in Azië, Afrika of Latijns- Amerika. Ook worden vaak gemeenten in Oost-Europa, vooral in Hongarije (in onze gemeente onder verantwoordelijkheid van het Hongarijecomité) of Roemenië in geestelijk en materieel opzicht ondersteund.

In een groeiend aantal gemeenten nemen jongeren het initiatief om een paar weken van hun zomervakantie te besteden aan diaconaal werk (zoals het bouwen van een school of een kliniek) in een Derde Wereldland. In onze gemeente gebeurt dat via de organisatie World Servants.

4. Geschiedenis.

Reformatie

De belangstelling voor geschiedenis is vandaag de dag niet groot. Toch is het goed om iets te weten van de geschiedenis van de Nederlands Gereformeerde Kerken. Dat we er vandaag de dag als gemeente van de Here Jezus zijn, is dankzij Gods werk in de geschiedenis van Zijn kerk. Veel van wat we vandaag aan goeds in de kerk hebben, danken we aan het geloof en de daden van broeders en zusters uit het verleden. We staan ook als kerk op de schouders van het voorgeslacht. De Nederlands Gereformeerde Kerken zijn gereformeerde kerken. Dat betekent dat ze staan in de traditie van de kerken die ontstaan zijn uit de Reformatie van de 16^e eeuw, toen de Bijbel na eeuwen weer onder het stof vandaan kwam en Gods genade – en niet de goede werken van mensen – weer het hart van de verkondiging werd. In die jaren van kerkhervorming zijn in de strijd tegen allerlei dwaalleringen de belijdenisgeschriften ontstaan die wij de drie Formulieren van Enigheid noemen: de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels, die in de meeste oude bijbels nog achterin te vinden zijn; in de nieuwere uitgaven helaas niet meer. In deze belijdenisgeschriften hebben de kerken, net als in drie algemene belijdenissen uit de eerste eeuwen van de kerk (de Twaalf Artikelen of Apostolische Geloofsbelijdenis, de Geloofsbelijdenis van Nicea en die van Athanasius) hun geloof beleden en nagesproken wat Gods Woord zegt. Nog steeds ondertekenen ambtsdragers in onze kerken bij hun aantreden deze belijdenisgeschriften als instemming met de leer van de kerk.

Doleantie 1886

Helaas staken in later eeuwen opnieuw leringen in de kerk de kop op die in strijd waren met de Bijbel. Vooral de vrijzinnigheid werd sterker en sterker: dominees loochenden de verzoening door het bloed van Christus en Zijn opstanding uit de dood en kregen daarvoor in de Hervormde Kerk – zoals de kerk van de Reformatie was gaan heten – alle vrijheid.

In 1834 verliet daarom een aantal gelovigen de Hervormde Kerk; dat wordt de Afscheiding genoemd. Dat gebeurde opnieuw in 1886 bij de Doleantie o.l.v. dr. Abraham Kuijper. Ook toen ging het er om, dat niet allerlei menselijke opvattingen, maar alleen het Woord van God gezag zou moeten hebben in de kerk. Voorthuizen was een van de eerste plaatsen waar deze Doleantie plaatsvond. De toenmalige dominee van de Hervormde Kerk van Voorthuizen, mr. dr. Willem van den Bergh besloot samen met zijn kerkenraad om niet langer het gezag van de synode te erkennen, die geleidelijk aan grote macht had gekregen in de kerk en die toestond dat op de kansels het hart van het Evangelie werd geloochend.

Zo ontstond in 1886 in Voorthuizen de Gereformeerde Kerk. Niet alle kerkleden in Voorthuizen gingen overigens met de Doleantie mee; een deel van hen bleef achter als Hervormde Kerk van Voorthuizen.

Ds. Van den Bergh heeft in Voorthuizen een grote rol gespeeld in de korte tijd (1884-1890) dat hij er predikant was. De woorden uit Psalm 51 die boven de ingang van ons kerkgebouw staan, vormden zijn intredetekst in Voorthuizen: 'Een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten. Doe wel bij Sion naar Uw welbehagen; bouw de muren van Jeruzalem op!' Ze vormden ook het motto van zijn werk in Voorthuizen in de jaren dat hij daar heeft gewerkt. Door zijn indringende prediking van Gods Woord riep hij de mensen op tot verootmoediging en bekering en tot een leven als nieuwe mensen die door Christus verlost zijn. Ds. Van den Bergh ging de mensen voor in het benadrukken van de noodzaak van goed christelijk onderwijs voor hun kinderen, maar nam ook initiatieven op diaconaal gebied in de vorm van allerlei soorten van hulpverlening. De Willem van den Berghschool in Voorthuizen en de Willem van den

Berghstichting voor verstandelijk gehandicapten in Noordwijk zijn niet zonder reden naar hem genoemd. En tot een paar jaar geleden heette onze jeugdvereniging Jorai: jeugdvereniging mr. dr. Willem van den Bergh.

Een van de gevolgen van de breuk met de Hervormde Kerk was dat men de Hervormde Dorpskerk in Voorthuizen moest verlaten. Er moest een nieuwe kerk worden gebouwd, en dat werd in 1890 het kerkje aan de Hoofdstraat waar onze gemeente 's avonds nog steeds in kerkt. Later werd dit kerkgebouw te klein en werd een nieuwe grote kerk gebouwd vooraan aan de Hoofdstraat: dat wat nu het kerkgebouw is van de Gereformeerde Kerk. 'Ons kerkje' kwam in 1927 leeg te staan en werd daarna jarenlang gebruikt om een schildersbedrijf in te huisvesten.

Wie meer wil weten over wat er in de jaren rond 1886 in de kerk van Voorthuizen gebeurde en hoe de Here door ds. Van den Bergh zijn Woord weer de centrale plaats in de kerk teruggaf, kan terecht in het boeiende boekje 'Iets goeds uit Voorthuizen?', geschreven door Voorthuizenaar prof. dr. G. Kuijpers. Het is al een aantal jaren oud, maar in de christelijke boekhandel nog wel te krijgen.

In 1892 gingen de kerken die in 1886 door de Doleantie ontstaan waren als reactie op de vrijzinnigheid die in de kerk vrij spel had, samen met de kerken die rond de Afscheiding van 1834 al om dezelfde reden met de Hervormde Kerk hadden gebroken. Samen vormden ze de Gereformeerde Kerken in Nederland. Enkele 'afgescheiden' kerken bleven bij deze vereniging apart staan. Zij groeiden uit tot wat vandaag de dag de Christelijke Gereformeerde Kerken zijn.

Vrijmaking

Helaas kwam het in de loop van de 20^e eeuw opnieuw tot een kerkelijke breuk. Theologische gedachteconstructies over verbond en doop op basis van de theologie van dr. A. Kuijper werden in de Gereformeerde Kerken steeds meer de bril waardoor de Bijbel en de gereformeerde belijdenis werd gelezen. Toen in de jaren dertig een aantal jonge predikanten (zoals C. Veenhof, B. Holwerda e.a.), maar ook niet-predikanten (zoals de Zeeuwse hoofdonderwijzer A. Janse, schoonvader van onze emeritus-predikant ds. Versluis en grootvader van ons gemeentelid Anthony Janse) terugriepen naar het levende spreken van God in zijn Woord, leidde dat tot een scherpe tegenreactie van de kerkelijke leidslieden.

Die ging zo ver dat (tijdens de Tweede Wereldoorlog notabene!) de synode van de Gereformeerde Kerken een aantal theologische leringen over verbond en doop bindend ging opleggen aan de kerken en predikanten. Die moesten beloven niets te zullen leren wat met die synode-uitspraken in strijd was. Maar in die uitspraken werd de betrouwbaarheid van Gods beloften bij de doop op losse schroeven gezet en werd de ernst van Gods waarschuwing aan verbondskinderen die Hem de rug toekeren, sterk gerelativeerd. Daar kwam bij dat de synode zich veel meer macht toekende dan volgens de gereformeerde kerkorde geoorloofd was, en de baas ging spelen over de plaatselijke kerken.

Terecht verzette een aantal kerken, kerkleden, predikanten en hoogleraren (heel bekend werd prof. dr. K. Schilder) zich daartegen. Onder verwijzing naar artikel 31 van de kerkorde (dat zegt dat je een besluit van een synode of classis niet hoeft te aanvaarden, als het met Gods Woord in strijd is) "maakten ze zich vrij" van deze synodebesluiten. Maar ze moesten dat verzet (die 'Vrijmaking') bekopen met uitstoting uit het kerkverband; tientallen predikanten werden geschorst en afgezet. In 1944 en volgende jaren ontstonden zo de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) met toen zo'n 100.000 leden.

In Voorthuizen ontstond in 1946 een vrijgemaakte kerk. De toenmalige Voorthuizense dominee H.J. Jager (die later professor in Kampen werd) werd toen door de classis geschorst, omdat hij weigerde in te stemmen met de leeruitspraken van de synode over verbond en doop. Een klein deel van de gemeente (rond de 150 leden) bleef achter deze trouwe dienaar van Gods Woord staan en vormde de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) van Voorthuizen. Men kocht weer het oude kerkgebouw aan het Smidsplein aan, dat twintig jaar lang als schilderswerkplaats had gediend.

Wie meer wil weten over de Vrijmaking, kan terecht in het handzame boekje van ds. H. van Tongeren, *Bewaard bevel*. Oudere broeders en zusters uit onze gemeente, met name br. T. Luigjes, kunnen uit eigen ervaring over de Vrijmaking in Voorthuizen vertellen.

1969

Helaas ontstond er in de vrijgemaakte kerken die door God in 1944 en daarna in de ruimte en vrijheid van zijn Woord waren gezet, al spoedig de nodige spanningen, die tussen 1967 en 1969 opnieuw tot een breuk leidden. De meerderheid van de kerken koos onder leiding van de synode voor een lijn waarbij de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) in feite als enige ware kerk werden beschouwd en waarbij samenwerking met leden van andere kerken in scholen en politieke partijen etc. werd uitgesloten. Ook kregen de belijdenisgeschriften in de praktijk bijna hetzelfde gezag toegekend als de

Bijbel. De drang om als kerkleden in alles hetzelfde te denken en te handelen bleek in de praktijk sterker dan de eenheid in Christus te midden van verschillen. Het streven naar uniformiteit won het van pluriformiteit op het ene fundament: Jezus Christus en die gekruisigd.

Een Open Brief van 25 kerkleden (meest predikanten) waarin die tendens aan de kaak werd gesteld, leidde tot een kettingreactie aan kerkelijke besluiten. De synode veroordeelde in 1967 de inhoud van deze Open Brief en dat synodebesluit leidde tot tuchtmaatregelen tegen predikanten en kerkleden die het met die Open Brief eens waren, maar ook tegen hen die de Open Brief weliswaar een ongelukkig stuk vonden, maar de ondertekenaars als broeders bleven aanvaarden. Opnieuw kwamen tal van kerken buiten het kerkverband te staan en werden tientallen dominees geschorst en afgezet.

Deze buiten het verband geraakte kerken die zo'n 30.000 kerkleden omvatten (een kwart van de toenmalige vrijgemaakte kerkleden) hielden elkaar vast en vormden een nieuw kerkverband: aanvankelijk onder de naam Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt buiten verband), later onder de naam Nederlands Gereformeerde Kerken.

In Voorthuizen scheidde in 1969 een kleine groep gemeenteleden zich af van onze gemeente, omdat zij er groot bezwaar tegen hadden dat kerkenraad en predikant niet in alle opzichten de lijn van de synode volgden – de kerkenraad liet bijvoorbeeld buiten het verband gezette dominees in Voorthuizen preken - en voegde zich bij de vrijgemaakte kerk van Ermelo. Onze gemeente werd daarop door de classis Harderwijk buiten het vrijgemaakte kerkverband gezet en ging verder als Nederlands Gereformeerde Kerk.

Van Nederlands gereformeerde zijde is deze kerkelijke breuk en wat daaraan vooraf ging beschreven in het boek *Een kerk ging stuk*, van de hand van de predikanten G. van den Brink en H.J. van der Kwast.

De Geest doorbreekt de grenzen

Wie zo terugkijkt op onze kerkgeschiedenis komt veel pijn en verdriet tegen als gevolg van het toelaten van dwaalleer, van kerkelijke heerszucht en van het binden van de gewetens van kerkleden boven Gods Woord uit. Maar tegelijk is die kerkgeschiedenis toch ook de geschiedenis van Gods trouw, die zijn gemeenten in stand hield en mensen bewaarde bij de eenvoudige gehoorzaamheid aan zijn Woord.

Daarbij is het goed te beseffen dat God niet alleen in onze kerken heeft gewerkt, verre van dat. We hebben geen enkele reden op ons kerkelijk op de borst te slaan. In de Hervormde Kerk zijn er velen geweest die zijn blijven opkomen voor de trouwe prediking van Gods Woord en zich zijn blijven verzetten tegen leervrijheid in de Kerk (onder meer in de Gereformeerde Bond). En vandaag de dag werken we in Voorthuizen met de Hervormde en de Gereformeerde Kerk samen in evangelisatiewerk (HEG, voorheen ook in Kerk en Recreatie). Met onze vrijgemaakte zusterkerk per plaatse hebben we een goede relatie: in 1997, erkenden we elkaar wederzijds als ware kerken van Christus! Ook elders vinden Nederlands Gereformeerde en Gereformeerd (vrijgemaakte) kerken elkaar, soms zelfs in één gemeente.

Landelijk groeit in de vrijgemaakte kerken de overtuiging dat het handelen van de synodes in de jaren zestig lang niet in alle opzichten goed is geweest. En in gesprekken tussen vertegenwoordigers van beide kerkverbanden is de afgelopen jaren op veel terreinen hartelijke overeenstemming geconstateerd.

Daarnaast hebben we als Nederlands Gereformeerden in de afgelopen jaren onze winst mogen doen met wat broeders en zusters uit evangelische kring op het gebied van liederen, jeugd- en kinderwerk, evangelisatiewerk etc. aan goeds hebben ontwikkeld.

Zo mogen we ervaren dat de Heilige Geest ook op tal van plaatsen buiten onze kerken krachtig werkt en de 'grenzen doorbreekt die door mensen zijn gemaakt'. Laten we God daarvoor danken en Hem bidden, dat wij in óns kerkelijk leven Zijn Geest niet door onze handel en wandel bedroeven of uitdoven!

5. Nederlands Gereformeerd Vandaag.

Na deze korte duik in de geschiedenis komt de vraag aan de orde: Wat is vandaag, aan het begin van de 21^e eeuw, Nederlands Gereformeerd?

Voor de beantwoording van die vraag zijn de tientallen internetsites van plaatselijke Nederlands Gereformeerde Kerken bezocht; vaak wordt daar in kort bestek antwoord gegeven op de vraag: wie zijn wij eigenlijk? Die antwoorden zijn ook te vinden in de informatiefolders waarmee sommige Nederlands Gereformeerde Kerken zich aan hun stad- of dorpsgenoten presenteren.

Wat daarbij opvalt, is dat maar heel zelden naar de ontstaansgeschiedenis van de Nederlands Gereformeerde Kerken wordt verwezen om duidelijk te maken wie wij als kerken zijn. Kennelijk worden de redenen die in het verleden hebben geleid tot het ontstaan van onze kerken, van minder belang geacht dan het antwoord op de vraag, wie we als kerken vandaag de dag, aan het begin van de 21e eeuw, willen zijn! Wat verder opvalt is dat geen van de kerken dat antwoord zoekt in zaken waarin wij ons met een typisch eigen Nederlands Gereformeerde 'spécialité de la maison' onderscheiden van andere kerken.

Nee, als we samenvatten wat er wordt geantwoord op die vraag 'wie zijn wij eigenlijk?', dan komt dat ongeveer op het volgende neer:

Lichaam van Christus

- we willen een gemeente van Jezus Christus zijn: een veelkleurige gemeenschap in een bepaalde plaats of streek van heel verschillende mensen die hun eenheid niet vinden in het feit dat ze overal gelijk over denken of hun geloof op dezelfde manier beleven, maar die zich één weten in de Here Jezus Christus, die gestorven is als een verzoening voor onze zonden en die ons door zijn Geest tot nieuwe mensen wil maken;
- we willen een gemeente zijn waar plaats is voor iedereen die bij Jezus Christus hoort, ongeacht zijn of haar verleden, herkomst, status of wat ook, en waar ouderen, jongeren en kinderen, mannen en vrouwen, autochtonen en nieuwkomers een thuis ervaren; we willen als gemeente leven in het diepe besef dat God zich een volk vergadert, en geen losse individuen, dat God met zijn verbond werkt in de geslachten; maar tegelijk geldt dat God ieder persoonlijk, hoofd voor hoofd en hart voor hart, oproept om zijn beloften in geloof te aanvaarden, de Here Jezus als zijn Verlosser te aanvaarden en in een persoonlijke relatie met Hem te leven;

Gods Woord centraal

- we willen een gemeente zijn die leeft in gehoorzaamheid aan Gods Woord dat gezag heeft over ons hele leven; daarom neemt het Woord van God, vooral de verkondiging daarvan, een belangrijke plaats in de kerkdiensten in en wordt er veel nadruk gelegd op bijbelklassen, catechese en bijbelstudie;
- we willen, juist omdat we voluit gereformeerd willen zijn, ons niet door allerlei tradities laten leiden: we willen vasthouden aan wat op grond van Gods Woord onopgeefbaar is, maar tegelijk open staan voor die veranderingen die nodig zijn om mensen van deze tijd binnen en buiten de kerk midden in hun leefwereld met het Evangelie van Jezus Christus te bereiken;

Oog voor elkaar, de blik naar buiten

- we willen een gemeente zijn waarvan de leden oog voor elkaar hebben, met elkaar meeleven in vreugde en verdriet, op elkaar acht geven en elkaar ondersteunen om dicht bij de Here te blijven en als christen te leven;
- we willen een gemeente zijn die stad op de berg en licht op de kandelaar is; een gemeente die de van God ontvangen genade niet voor zichzelf wil houden, maar er op uit is om mensen die de Here Jezus niet kennen, tot discipelen van Hem te maken;

- we willen als gemeente midden in deze wereld staan en daarom een open oog hebben voor mensen in nood om ons heen, dicht bij en ver weg;

Verbonden met anderen

- we willen gemeente zijn in verbondenheid met de christelijke kerk uit vroeger eeuwen en uit andere landen in de wereld; dat blijkt uit de apostolische geloofsbelijdenis die we elke zondag uitspreken ‘in gemeenschap met de kerk van alle plaatsen en alle tijden;
- we willen gemeente zijn in verbondenheid met de gereformeerde kerken uit het verleden, wat blijkt uit het feit dat de gereformeerde belijdenisgeschriften uit de tijd van de Reformatie een belangrijke rol spelen, maar tegelijk open staan voor het goede dat ons in deze tijd vanuit evangelische groepen en gemeenten bereikt;
- we willen open staan voor andere kerken waar men de Here wil dienen en naar zijn Woord wil leven; geen exclusieve houding van ‘wij zijn de enige ware kerk’, maar open naar anderen, in de overtuiging dat Gods Geest ook daar werkt, bereid om van hen te leren en met hen samen op te trekken; Anders gezegd, we willen gewoon gemeente van Jezus Christus zijn, zoals de Bijbel die tekent, zonder extra’s, zonder specialiteiten, zonder bijzondere kenmerken. Niets meer, niets minder. Dat klinkt simpel en gemakkelijk, maar het is juist erg moeilijk. Want ook als Nederlands Gereformeerden, zijn we steeds weer geneigd zijn om allerlei menselijke dingen te stellen boven wat de Bijbel zegt. Ons gebed mag daarom wel zijn dat we diep afhankelijk zijn en blijven van God en het van Hem verwachten. Alleen in die weg is er zegen te verwachten.

6. Onze gemeente.

Tot slot iets over onze plaatselijke gemeente, de Nederlands Gereformeerde Kerk van Voorthuizen/Barneveld.

Gemeente

Na wat in vorige hoofdstukken al is gezegd over de gemeente, kunnen we daar op deze plaats kort over zijn. De gemeente is het Lichaam van Christus (1 Cor.12:12-27): Gods volk, Gods huisgezin dat aan de wereld laat zien wie Jezus Christus is. De gemeente is geroepen om als een koninklijk priesterschap (1. Petr. 2:5) aan God geestelijke offers van aanbidding, lofprijzing en voorbede te brengen (1 Petr. 2:5), om Gods grote daden te verkondigen (1 Petr. 2:9) en om God, elkaar en de wereld te dienen.

Iedereen die één met ons is in het christelijk geloof zoals dat in Gods Woord is geopenbaard en samengevat is in de Apostolische Geloofsbelijdenis, is welkom om als lid van onze gemeente dat geloof te belijden en te beleven. Dat geldt ook voor hen die elementen van de gereformeerde leer die in onze kerk wordt geleerd (bijv. op het punt van de doop) niet kunnen onderschrijven. Ze hoeven om lid te kunnen worden hun overtuiging niet in te slikken of erover te zwijgen; het gesprek (dat is wat anders dan erover doordrammen) over dat soort dingen moet binnen de gemeente bij een open Bijbel gevoerd kunnen worden. Beslissend voor het lidmaatschap van de gemeente is dit: wie bij Jezus Christus hoort, hoort bij zijn Lichaam.

De leden van de gemeente hebben allemaal, in een grote verscheidenheid, gaven van de Heilige Geest ontvangen (1 Cor. 12:4-11, Rom. 12:3-8) om daarmee samen de rijkdom van het werk van Christus (Ef. 3:18, 19) in deze wereld duidelijk te kunnen maken. Christus deelt de gaven van de Geest aan de gemeente uit, opdat zij haar taak goed kan vervullen: zichtbaar, tastbaar en herkenbaar, als een geestelijke eenheid, het Lichaam van Christus vormen. De gemeente kan alleen goed als het Lichaam functioneren, als alle leden er echt bij betrokken zijn. Daarbij is iedereen met zijn of haar gaven nodig en kan niemand gemist worden (1 Cor.12:15-27, Ef. 4:7-16)

Kerkdiensten

De kerkdiensten hebben een centrale plaats in het leven van de gemeente. In de diensten ontmoeten we als gemeente de levende God, met als doel: eer voor Hem en zegen voor ons.

De kerkdiensten worden zo ingericht dat ze het best bijdragen aan die ontmoeting met God. God heeft in de diensten het eerste woord; zijn spreken, zijn openbaring staat voorop. In het openen van zijn Woord in Schriftlezing en prediking die in onze diensten een centrale plaats hebben, maar ook in votum, groet, zegen en in de lezing van Gods regels voor het leven met Hem is het de Here die spreekt: onderwijzend, nodigend, appellerend, vertroostend, vermanend enz. Op dat spreken van God volgt in de diensten ook de reactie van de gemeente: in gebed, lied, belijdenis, getuigenis en collecte antwoordt de gemeente: zich verootmoedigend, lofprijzend, aanbidde, dankzeggend, smekend, belijdend enz.

In de kerkdiensten hebben oude en nieuwe vormen een plaats, als ze dienstbaar zijn aan het doorgeven van de bijbelse boodschap of aan het tot uitdrukking brengen van het geloofsantwoord van de gemeente. Zo komt de veelkleurigheid in geloofsbeleving binnen de gemeente van Christus ook in de kerkdiensten tot uiting.

We komen in de kerkdiensten samen als volk van Gods verbond: in verbondenheid met de kerk van alle plaatsen en alle tijden. God vergadert zich een volk, geen losse individuen. Maar daarbinnen is ook ruimte voor het persoonlijke element: God roept ons persoonlijk, hoofd voor hoofd en hart voor hart, en vraagt om een persoonlijk geloofsantwoord. In woord en lied mag ook in de kerkdienst het nodige blijken van de geloofserving en geloofsbeleving die gewekt worden door Gods Geest.

In de ontmoeting met God ontmoeten we in de kerkdienst ook elkaar als leden van de gemeente van Jezus Christus. Daarom heeft de kerkdienst ook zijn plaats in de beleving van de

gemeenschap der heiligen waarin we elkaar bemoedigen, vermanen of opbouwen met wat we van de Here ontvingen (vgl. 1 Cor. 14:26).

Tweemaal per zondag worden we als gemeente bij elkaar geroepen voor de kerkdiensten. Dat is geen goddelijk gebod dat we zo in de Bijbel vinden. In vroeger eeuwen was het voor christenen soms alleen maar mogelijk om zondagsmorgens vroeg, voordat ze moesten werken, bijeen te komen. En christenen in andere landen en andere geloofstradities hebben ook in onze tijd vaak de gewoonte om eenmaal per zondag een kerkdienst te houden (die dan soms wel veel langer duurt dan de onze!). Maar dat we in het Nederland van deze tijd nog de kans hebben om tweemaal per zondag als gemeente samen te komen rond het Woord van God, beleven we als een groot voorrecht, waarvan het goed is er zoveel mogelijk gebruik van te maken. Juist in een tijd als de onze, vol ongeloof en afval, waarin kinderen van God zo moeilijk staande blijven, is het geweldig belangrijk voor oud en jong om alle kansen die er zijn aan te grijpen om gevoed te worden vanuit het levende Woord van God.

In de morgendiensten ligt meestal het accent op de viering van het heil dat we in Jezus Christus hebben, terwijl in de avonddiensten de nadruk meestal ligt op het onderwijzen en uitleggen van de leer van Christus. Tijdens de morgendienst is er oppas in afzonderlijke baby- en peutergroepen.

Behalve op zondag zijn er ook kerkdiensten op de christelijke feestdagen en op de biddag (2e woensdag in maart) en de dankdag (1e woensdag in november) voor 'gewas en arbeid'.

In de kerkdiensten is plaats voor oude en nieuwe liederen. De psalmen als liederen van Gods verbond waarin het leven van de mens voor Gods aangezicht in de volle breedte en diepte aan bod komt, hebben in onze diensten een belangrijke en blijvende plaats. Daarnaast worden er in de diensten ook andere liederen gezongen waarin we de naam van onze Heiland op de lippen nemen en waarin het heil dat Hij heeft verworven, onder woorden wordt gebracht. Daartoe beschikken we over het Liedboek voor de Kerken en over Onze Bundel waaraan regelmatig (ongeveer eenmaal in de twee jaar) nieuwe liederen (o.a. speciaal voor kinderen) die bijbelgetrouw zijn en geschikt voor de gemeentezang, worden toegevoegd. 'Zingt de Here een nieuw lied!' (Ps. 98) geldt ook voor vandaag. Begeleiding vindt plaats door orgel, piano of combo.

In 2001 heeft de kerkenraad zijn visie op de kerkdiensten en het beleid dat in de komende jaren op dat punt gevoerd zal worden, neergelegd in een brochure die met de gemeente is besproken. Deze brochure is op aanvraag bij de scriba verkrijgbaar of te downloaden van deze site.

Avondmaal en doop

Eenmaal in de twee maanden wordt in de diensten het Heilig Avondmaal gevierd. Daarin richten we onze blik op het lijden en sterven van Jezus Christus als verzoening voor onze zonden. Vanuit de eigen gemeente nemen die gemeenteleden deel aan het avondmaal die belijdenis van hun geloof hebben afgelegd. Daarnaast zijn ook leden van andere kerken welkom aan de Tafel van de Heer, als ze Hem kennen als hun persoonlijke Verlosser en in hun eigen gemeente gerechtigd zijn om aan het Avondmaal deel te nemen. We vinden het fijn als gasten die het Avondmaal willen meevieren, dat van tevoren aan een van de kerkenraadsleden laten weten.

In onze gemeente vieren we het Avondmaal zittend aan tafel; in andere gemeenten worden brood en wijn door de rijen doorgegeven of wordt het Avondmaal staande in een kring of lopend gevierd. De argumenten voor of tegen de ene of de andere vorm zijn meer praktisch en gevoelsmatig dan principieel van aard.

Het komt in onze gemeente regelmatig voor dat een pasgeboren kind wordt gedoopt. Net als bij het Avondmaal wordt bij de bediening van de doop het Woord van God met een zichtbaar teken onderstreept: Gods beloften van vergeving en vernieuwing gelden ook voor een pasgeboren baby, die als kind van gelovige ouders vanaf het moment van de geboorte in het verbond van God is opgenomen. De overtuiging van onze gemeente (en van de andere Nederlands Gereformeerde Kerken) inzake de doop van kleine kinderen en het verbond dat God met hen sluit, is onder meer te vinden in het boekje van ds. F. van Deursen, 'Je kindje laten dopen', dat na de doopbediening aan de

doopouders wordt gegeven en in de brochure van onze predikant ds. J. van 't Hof die van deze site gedownload kan worden.

Voorafgaand aan de bediening van doop en Avondmaal wordt als regel in de kerkdienst door de predikant onderwijs gegeven over de betekenis en het doel van deze sacramenten. Soms gebeurt dat door de lezing van speciaal daarvoor bestemde formulieren, soms door lezing van onderdelen uit onze belijdenis die daarover gaan, en soms in de preek.

Kringen

We leven in een tijd waarin individualisme en een leven dat draait om 'genieten' de boventoon voeren. In zo'n tijd waarin mensen erg op zichzelf en hun eigen persoonlijk geluk gericht zijn, is het meer dan ooit nodig dat in de gemeente als het Lichaam van Christus de leden omzien naar elkaar. 'Oog hebben voor elkaar' is niet een vrijblijvend iets dat je als gemeentelid kunt doen, maar ook kunt laten; nee, het is een centraal element in wat het Nieuwe Testament ons vertelt over de gemeente van Christus. Toen en nu behoort het tot het wezen van de christelijke gemeente, dat de leden elkaar als broeders en zusters in Christus in het oog houden, ondersteunen, bemoedigen, vertroosten, opbouwen en vermanen. En in een sterk groeiende gemeente als de onze met zoveel leden, dat lang niet meer iedereen iedereen kent, schiet dat er gemakkelijk bij in.

Om dat 'oog hebben voor elkaar' te stimuleren is een aantal jaren geleden in onze gemeente een proces van gemeenteopbouw gestart. Met het oog daarop is de gemeente verdeeld in een aantal (geografisch bepaalde) gemeentekringen.

Deze gemeenteleden in een bepaalde wijk of woonkern vormen samen een kring, weten zich voor elkaar verantwoordelijk en dragen zorg voor elkaar. Het voordeel van zo'n kleine kring is dat je elkaar gemakkelijk leert kennen en dat je overzicht hebt; daardoor vallen mensen niet zo gauw tussen wal en schip. Een gemeentekring is zoiets als een netwerk, waarvan de leden willen komen tot persoonlijke geloofsgroei, groei van onderlinge gemeenschap en dienst aan de wereld. Kringbijeenkomsten met praktisch gerichte bijbeloverdenking, gebed, het onderling uitwisselen van lief en leed en onderling hulpbetoon zijn daarvoor een hulpmiddel. De bedoeling is dat de kringbijeenkomsten die bij gemeenteleden thuis gehouden worden (met een frequentie van eenmaal per zes weken of twee maanden) laagdrempelig van opzet zijn, zodat mensen van buiten de kerk er gemakkelijk ook eens binnenstappen.

Maar ook buiten de kringbijeenkomsten, of, beter gezegd, juist dan bestaat de kring: want juist in het leven van alledag, in vreugde en verdriet, bij gezondheid en ziekte, komt het er op aan om er als leden van het Lichaam van Christus voor elkaar te zijn! Juist dan is het belangrijk om oog te hebben voor

mensen die in het bijzonder zorg en aandacht nodig hebben zoals zieken, nieuwe leden, mensen met weinig contacten en gemeenteleden die aan de rand van de kerk leven.

Elke kring heeft een of twee kringcoördinatoren die als aanspreekpunt van de kring dienen. Hij of zij kan andere kringleden vragen om een kringbijeenkomst te leiden. Samen met de kringouderling en de kringdiaken vormt de kringcoördinator het kringteam. Daarbinnen informeren zij elkaar over wat er in de kring speelt en stemmen ze de dingen onderling af.

Het kringwerk in onze gemeente verkeert nog in een opbouwfase. Sommige kringen draaien goed, andere kringen moeten nog op gang komen.

De kerkenraad heeft zich voorgenomen om, wanneer over onderwerpen van belang de gemeente wordt geraadpleegd, dit zoveel mogelijk via de kringen te laten lopen. Dat is o.a. gebeurd bij de meningsvorming over de kerkdiensten en over de wijze van viering van het avondmaal.

Jeugdwerk en vorming

Onze gemeente is een 'jonge' gemeente die veel kinderen (zo'n 100 onder de tien jaar) en jongeren (eveneens rond de 100 tussen de tien en twintig jaar) telt. Van vitaal belang in de kerk is het opvoeden van de kinderen en jongeren van de gemeente in het christelijk geloof. Dat betekent dat hun geleerd wordt wie God is en wat Hij ons belooft, hoe we in Jezus Christus een persoonlijke relatie met Hem kunnen hebben, wat Hij in de Bijbel, zijn Woord zegt, wat het leven

met Hem inhoudt. Het onderwijs in de kerk is erop gericht dat jongeren ook leren onderscheiden, wat van de Geest van God komt en waar de geest van Gods tegenstander, de duivel, achter schuilgaat. Dat geldt zeker in een tijd als de onze waarin nog maar een minderheid van de Nederlanders en maar een kleine minderheid van de jongeren in de God van de Bijbel gelooft en waarin we, maar vooral de jongeren, de zuigkracht van een wereld zonder God ervaren.

De verantwoordelijkheid voor de geloofsopvoeding ligt allereerst bij de ouders: hun gesprek met de kinderen over God en over de Bijbel, hun voorbeeld en hun enthousiasme voor de Here Jezus, voor zijn Evangelie en voor zijn dienst zijn van onschatbaar belang voor kinderen om God te leren kennen.

In aansluiting daarop ligt er ook een grote verantwoordelijkheid bij de gemeente voor de geloofsopvoeding van de kinderen en jongeren. Daarom wordt er in onze gemeente veel geïnvesteerd in deze geloofsopvoeding: via de bijbelklassen, via de catechisaties en via het clubwerk.

De bijbelklassen vinden tijdens een deel van de kerkdienst plaats: wekelijks voor kinderen uit groep 1 en 2, tweewekelijks voor kinderen uit groep 3 en 4. Aan de kinderen worden verhalen uit de Bijbel verteld en hierover worden tekeningen of plak- en knipwerkjes gemaakt. De catechisaties voor jongeren vanaf 12 jaar worden gegeven door de predikant en een aantal gemeenteleden; er zijn momenteel zes catechisatiegroepen, voornamelijk op basis van leeftijd. De inzet van de catecheten is erop gericht om jongeren vanuit Gods Woord de weg te wijzen en hen te helpen bij het zoeken van bijbelse antwoorden op hun vragen. De leiding van het clubwerk is in handen van een aantal gemeenteleden. Ze doen dat werk onder verantwoordelijkheid van de (vijf leden tellende) Jeugdraad die door de kerkenraad wordt benoemd. De Schatgravers, Jong Klimop, Escape, Djoinus, Credo en Jorai zijn elk op eigen wijze gericht op het groeien in de kennis van God en zijn Woord. Geestelijke vorming wordt daarbij gecombineerd met het met leeftijdgenoten bijeen zijn in een ontspannen sfeer.

De meeste clubactiviteiten vinden plaats in gebouw De Koppeling aan de Wencopperweg tussen Barneveld en Voorthuizen. De geloofsopvoeding van de jeugd van de gemeente is erop gericht hen te

doen opgroeien tot mensen die de Here Jezus Christus als Verlosser en Heer van hun leven aanvaarden en daarmee de beloften die God hun bij de doop heeft gegeven, van harte aanvaarden en daar ja tegen zeggen. Als regel gebeurt dit laatste in een kerkdienst waarin jonge mensen in het openbaar belijdenis afleggen van hun geloof. Daarmee krijgen ze dan ook toegang tot het Heilig Avondmaal.

Met deze openbare geloofsbelijdenis komt er overigens geen eind aan het onderwijstraject van de kerk. Als kerkleden moeten we ons leven lang blijven leren en groeien in de kennis van God en van zijn Woord, zeker in een tijd waarin zoveel ongelof Gods kinderen overspoelt en de wereld zo aan hen trekt. Daarom is de inzet erop gericht om als gemeente ook aan jongvolwassenen voortgaand onderwijs via catechisatie of cursussen voor belijdende leden aan te bieden. Daarnaast zijn er in de gemeente diverse kringen en verenigingen waarin bijbelstudie en gesprek over actuele onderwerpen bij het licht van de Bijbel centraal staan. Om te onderstrepen dat belijdende leden geacht worden medeverantwoordelijkheid te dragen voor het gemeentelijk leven en met de gaven die God ze geeft, zich in te zetten voor werk in de gemeente, worden de gemeenteleden die belijdenis van hun geloof doen, in het daaropvolgende jaar als 'stagiair(e)' ingezet bij concrete gemeentelijke activiteiten.

In 1999 heeft de kerkenraad in de beleidsnotitie '*Om het hart van de gemeente*' zijn visie neergelegd op de toerusting en vorming van de jeugd van de gemeente en de lijnen op dat gebied uitgezet voor de toekomst. De hoofdlijnen van deze notitie zijn met de gemeente besproken. De notitie is bij

de scribe verkrijgbaar.

In een *Jeugd- en jongerenbeleidsplan*, opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Jeugd raad en goedgekeurd door de kerkenraad, is in 2001 het beleid inzake het jeugdwerk (clubwerk en jeugd- en jongerenpastoraat) in de gemeente vastgelegd. Het is via onze internetsite te raadplegen en te

downloaden.

Evangelisatie en zending

De gemeente van Christus heeft de opdracht om te zien naar hen die Jezus Christus niet kennen en dreigen verloren te gaan. Ook voor hen die 'buiten zijn' moeten we een open oog en een open hart hebben. Het is een groot gevaar voor de kerk, als ze naar binnen gekeerd is en het gevoel koerstert 'wat hebben wij het goed met elkaar', terwijl de ogen gesloten worden voor de mensen die God niet kennen. Ook tegenover hen moeten we als christenen getuigen zijn van het heil in Christus. God wil via de gemeente de wereld met het Evangelie bereiken. 'Een kerk die niet werft, sterft'. Daarom moet de gemeente van de Here Jezus een missionaire, evangeliserende gemeente zijn en moeten de gemeenteleden aanstekelijke christenen zijn met een bewogen hart voor verloren mensen.

Om de gemeente in het evangelisatiewerk te ondersteunen is er de evangelisatiecommissie. Met het oog op buitenkerkelijken worden enkele keren per jaar laagdrempelige welkomstdiensten gehouden, vindt in de periode van mei t/m september in ons kerkgebouw in het centrum van Voorthuizen het

'open kerk'-project plaats en wordt regelmatig gedurende tien weken een Alphacursus gehouden waarop in een ontspannen sfeer gemeenteleden buitenkerkelijken bekend maken met het christelijk geloof.

Om de gemeente behulpzaam te zijn in de ondersteuning van het zendingswerk dat door zendingen in dienst van de Nederlands Gereformeerde Kerk van Kampen in Zuid-Afrika wordt verricht, is er de zendingscommissie.

Diaconaat

De gemeente van Christus is geroepen om mensen die hulp nodig hebben, te ondersteunen, zowel binnen als buiten de gemeente. Dat gebeurt – met vallen en opstaan - in onze gemeente op allerlei manieren: gemeenteleden bieden praktische hulp aan gezinnen waar ziekte heerst of aan alleenstaanden die zichzelf moeilijk kunnen redden. Soms worden gemeenteleden vanuit de diaconie financieel ondersteund, als andere wegen afgesloten zijn.

Gemeenteleden assisteren bij de hulp aan asielzoekers uit het AZC in Voorthuizen, rijden hen naar de kerk of zorgen voor de vertaling van wat er tijdens de kerkdienst wordt gezegd e.d..

Ook wordt hulp geboden aan mensen buiten de gemeente die hulp nodig hebben: bijvoorbeeld aan organisaties die werken onder drugsverslaafden in ons land, of aan mensen elders in de wereld die leven in hongersnood of armoede, die het slachtoffer zijn van rampen of oorlog en van huis en haard zijn

verdreven etc. Gemeenteleden geven vaak persoonlijk voor zulke projecten, maar ook in de kerkdiensten wordt er regelmatig voor gecollecteerd.

Kerkenraad

De leiding van de gemeente berust bij de kerkenraad. Dit leiding geven bevat elementen van stimuleren, richting geven, bijsturen, beslissen, corrigeren, coördineren en toerusten. De kerkenraad bestaat uit de door God geroepen ouderlingen (waaronder de predikant die als 'fulltime ouderling' een bijzondere taak heeft) en diakenen. Ze hebben tot taak om de gemeente toe te rusten tot dienstbetoon (Ef. 4:12), om de gemeente te leiden en te weiden (Joh. 21:15-17).

De leidinggevende taak van de ouderlingen die naast de predikant deel uitmaken van de kerkenraad – de preses (voorzitter) en scriba (secretaris) van de kerkenraad, zeven kringouderlingen en twee jeugdouderlingen – bestaat vooral uit het houden van toezicht op de prediking en op het onderwijs in de christelijke leer en het christelijke leven. Ze zien erop toe en dragen eraan bij, dat de gemeenteleden worden toegerust in hun geloof en in hun leven met de Here.

De bijzondere taak van de predikant ligt met name in de verkondiging van Gods Woord, het onderwijs in de christelijke leer en het christelijke leven en in de pastorale zorg.

Terwijl de taak van de ouderlingen vooral op het vlak van de geloofsinhoud ligt, vinden de diakenen (vier in onze gemeente) hun taak vooral op het gebied van de liefde tot de naaste. Hun werk ligt in de sfeer van de hulpverlening aan mensen (binnen en buiten de gemeente) die in problemen zijn geraakt, mensen die lijden, mensen die hulp behoeven: de dienst van de barmhartigheid.

Heel strak afgebakend zijn de taken van ouderlingen en diakenen bijbels gezien overigens niet. Vooral op het vlak van het pastoraat is de grens niet scherp te trekken en is het vooral een kwestie van praktische afspraken, wat tot de taak van de een of de ander behoort.

De opdracht van de ambtsdragers, zoals we de kerkenraadsleden ook wel noemen, is niet om al het werk in de gemeente zelf te doen. Volgens Efeze 4 ligt de taak van degenen die leiding geven in de gemeente, vooral in de toerusting van de gelovigen tot dienstbetoon en opbouw van het Lichaam van

Christus. Hun taak is daarom de gemeente zo toe te rusten en te leiden dat de gemeente haar taak vervult en dat alle leden daaraan hun bijdrage (kunnen) leveren. Daarom moeten de predikant, ouderlingen en diakenen er op uit zijn bij de gemeenteleden hun gaven op te merken, hen met hun gaven in te schakelen in allerlei werk in de gemeente (pastoraat, diaconaat, catechese).

Samen moeten ze er voor zorgen dat de gaven die de Geest in de gemeente geeft, niet tegen elkaar in of los van elkaar worden gebruikt. Als uitvloeisel van deze visie worden naast de ouderlingen en predikanten zo'n twintig gemeenteleden als pastoraal werker ingeschakeld in de pastorale zorg. Daarnaast is een aantal jeugdpastorale werkers samen met de jeugdouderlingen actief in het pastoraat onder jongeren. De preses en scriba vormen samen met de predikant en enkele andere Kerkenraadsleden het moderamen van de kerkenraad dat verantwoordelijk is voor de organisatie van activiteiten van de kerkenraad.

Ouderlingen en diakenen worden door de gemeente verkozen (in principe voor een periode van vier jaar) en door de kerkenraad benoemd. De verkiezing vindt als regel in het voorjaar plaats in een kerkdienst. De kerkenraad stelt zo mogelijk meer kandidaten dan er vacatures zijn, zodat er voor de gemeente ook echt te kiezen valt. Maar dat is geen wet van Meden en Perzen. Soms is het wenselijk of niet anders mogelijk dan dat de kerkenraad in een vacature één broeder aan de gemeente ter verkiezing voorstelt. In de maanden voor de verkiezing betreft de kerkenraad de gemeente bij de kandidaatstelling door de gemeenteleden in staat te stellen namen op te geven van geschikte kandidaten met gaven voor het ambt van ouderling of diaken.

De predikant, ouderlingen en diakenen moeten leiding geven aan de gemeente.

Daartoe moeten ze, behalve beschikken over de vereiste gaven, 'de Heilige Schrift als het betrouwbare en door God ingegeven Woord van harte erkennen als enige regel voor geloof en leven', zoals het ondertekeningsformulier voor Nederlands Gereformeerde predikanten het uitdrukt. Verder moeten ze 'de drie algemene belijdenisgeschriften en de drie Formulieren van Enigheid erkennen als getrouwe onderwijzing in en verdediging van de waarheid van de Schrift en die krachtens hun overeenstemming met Gods Woord aanvaarden als getuigenis van hun geloof en richtsnoer voor hun ambtsbediening.'

Financiën

Het spreekt vanzelf dat aan het kerk zijn de nodige kosten verbonden zijn en dat deze betaald moeten worden. De inkomsten van de kerk komen uit collecten (voornamelijk die voor de eredienst) en de zogenaamde Vaste Vrijwillige Bijdragen (VVB). Eigenlijk is het heel bijzonder dat dit een *vrijwillige* bijdrage is. Meestal is het zo dat, als je ergens lid van bent, je verplicht bent een bepaald bedrag aan contributie te betalen. Die móet je betalen, anders ben je geen lid. Gelukkig is dat in de kerk niet zo. *Vrijwillig* is echter niet hetzelfde als *vrijblijvend*. Eerlijk gezegd verwachten wij dat ieder

(volwassen) gemeentelid eerlijk en serieus overweegt, welke financiële bijdrage hij/zij kan leveren.

Soms wordt ons gevraagd om een suggestie voor de hoogte van de bijdrage.

Welke bijdrage iemand kan geven, is echter afhankelijk van diverse factoren: inkomen, gezinssamenstelling, bijzondere kosten, enz. In de Bijbel wordt gesproken over het geven van tienden. Ook de inkomstenbelasting kent een grens van 10%. Als we dat als uitgangspunt nemen, zijn er ook nog andere doelen die een bijdrage goed kunnen gebruiken: diaconie, zending, enz, enz.

Uiteindelijk zou je dan kunnen uitkomen op 2 tot 4 % van het bruto inkomen als VVB. Om nog een indicatie te geven: ongeveer de helft van de bijdragenden in onze gemeente geeft tussen de € 450 en € 1500 per jaar.

De jaarlijkse uitgaven van de kerk bedragen inmiddels ongeveer € 150.000. De kosten voor predikant, pensioenvoorziening en kerkdiensten vormen hiervan een groot onderdeel. De begroting, die ieder voorjaar wordt gepresenteerd, geeft een gedetailleerd overzicht.

Als iedereen (18 jaar en ouder met een inkomen – echtgenoten gezamenlijk) zijn/haar persoonlijke verantwoordelijkheid neemt om naar vermogen bij te dragen, zal er voldoende bijeen gebracht worden.

Het beheer van de financiën van de kerk is door de kerkenraad gedelegeerd aan de Commissie van Beheer. Als u vragen heeft over de VVB, kunt u altijd contact opnemen met een van de leden van deze commissie.

En als u overigens vragen hebt naar aanleiding van de inhoud van deze uitgave, kunt u uiteraard altijd terecht bij een van de leden van de kerkenraad.